

NORGES HØYESTERETT

Den 31. juli 2014 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Gjølstad, Tjomsland og Matningsdal i

HR-2014-01596-U, (sak nr. 2014/1351), sivil sak, anke over dom:

Storsteinnes Kulturhus SA

(advokat Marianne Abeler)

mot

Balsfjord kommune

(advokat Kristoffer Dons Brøndbo)

avsagt slik

D O M :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens dom på grunn av feil ved saksbehandlingen, bevisbedømmelsen og rettsanvendelsen. Prinsipalt gjøres gjeldende at dommen må oppheves fordi retten ikke var lovlig sammensatt ved domsavsigelsen.
- (2) Storsteinnes Kulturhus SA tok ved stevning 23. mai 2013 ut søksmål med krav om utbetaling av en andel av forsikringsoppgjøret etter at Storsteinnes Samfunnshus brant ned til grunnen. Kravet bygget prinsipalt på at Storsteinnes Kulturhus SA hadde en sameieandel i samfunnshuset, subsidiært på at samvirkeforetaket hadde en erstatningsrettslig vernet bruksrett til den nedbrente bygningen.
- (3) Nord-Troms tingrett avsa 4. november 2013 dom med slik domsslutning:
 - "1. Balsfjord kommune dømmes til å betale til Storsteinnes Kulturhus SA 3 713 490 – tremillionersyvhundretusenfirehundreogtretti – kroner med tillegg av renter fra forfall til betaling skjer. Forfall er to uker fra dommens forkynnelse, men tidligst når kommunen mottar oppgjør fra KLP Skadeforsikring AS.
 2. Balsfjord kommune dømmes til å betale sakskostnader til Storsteinnes Kulturhus SA med 337 838,75 – trehundreogtrettisyvtusenåttehundreogtrettitåttekommasyttifem – kroner med tillegg av renter fra forfall til betaling skjer. Forfall er to uker fra dommens forkynnelse."
- (4) Etter anke fra Balsfjord kommune avsa Hålogaland lagmannsrett 21. mai 2014 dom med slik domsslutning:
 - "1. Balsfjord kommune frifinnes.

2. Partene bærer sine egne sakskostnader både for tingretten og lagmannsretten."

(5) Som dommere i lagmannsretten tjenestegjorde lagdommerne Nils Asbjørn Engstad og Sissel Finstad sammen med ekstraordinær lagdommer Hans Bendiksby.

(6) Førstelagmannen i Hålogaland tilskrev prosessfullmektigene 30. mai 2014:

"Beklageligvis foreligger det en formalfeil i forbindelse med selve domsavsigelsen. En av dommerne, Hans Bendiksby, var konstituert ekstraordinær lagdommer i Hålogaland lagmannsrett til og med 30. april 2014. I slike tilfeller hvor en konstitusjon går ut før en dom er avsagt, blir vedkommende dommer rutinemessig konstituert i forbindelse med domsavsigelsen. Ved en glipp hos lagmannsretten ble oppfordring til slik oppnevning ikke sendt Domstoladministrasjonen som har fullmakt til slike konstitusjoner. Det *kan* dermed foreligge en saksbehandlingsfeil knyttet til selve domsavsigelsen.

Det presiseres at retten var lovlig besatt både under ankeforhandlingene 24.-25. april og under den etterfølgende domskonferansen. En eventuell feil knytter seg utelukkende til selve domsavsigelsen."

(7) *Storsteinnes Kulturhus SA* har påanket lagmannsrettens dom. Det anføres prinsipalt at det foreligger en saksbehandlingsfeil som ubetinget skal tillegges virkning og dermed må medføre opphevelse av lagmannsrettens dom, jf. tvisteloven § 30-3 andre ledd bokstav c, jf. § 29-21 andre ledd bokstav b. Anken omfatter også realiteten, idet det gjøres gjeldende at *Storsteinnes Kulturhus SA* har en sameieandel eller en bruksrett i *Storsteinnes Samfunnshus* som gir foretaket krav på å få utbetalt deler av forsikringsoppkjøret etter brannen.

(8) Det er lagt ned slik påstand:

"Prinsipalt:

1. Hålogaland lagmannsretts dom i sak 13-203684 ASD-HALO oppheves.
2. Balsfjord kommune ved ordføreren dømmes til å betale til *Storsteinnes Kulturhus SA* sakens omkostninger for Høyesterett innen to uker fra dommens forkynnelse.

Subsidiært:

1. Balsfjord kommune ved ordføreren dømmes til å betale til *Storsteinnes Kulturhus SA* erstatning fastsatt etter rettens skjønn, oppad begrenset til kr. 5 millioner kroner.
2. Balsfjord kommune ved ordføreren dømmes til å betale til *Storsteinnes Kulturhus SA* sakens omkostninger for tingrett, lagmannsrett og Høyesterett innen to uker fra dommens forkynnelse."

(9) *Balsfjord kommune* har i tilsvar anført at de beste grunner taler for at lagmannsretten anses for å ha vært lovlig besatt. Feilen ved domsavsigelsen må bedømmes etter tvisteloven § 29-21 første ledd og gir ikke grunnlag for opphevelse. Om realiteten anføres det at lagmannsrettens dom er riktig.

(10) Det er lagt ned slik påstand:

1. Anken nektes fremmet hva gjelder bevisbedømmelsen og rettsanvendelsen
2. Saksbehandlingsanken forkastes
3. *Storsteinnes Kulturhus SA* dømmes til å erstatte Balsfjord kommunes saksomkostninger."

(11) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:

(12) Etter tvisteloven § 30-3 andre ledd bokstav c kan Høyesteretts ankeutvalg oppheve en avgjørelse som er anket hvor det foreligger feil som ubetinget skal tillegges virkning, jf.

§ 29-21 andre ledd. Etter § 29-21 andre ledd bokstav b skal det ubetinget tillegges virkning at "retten ikke var lovlig sammensatt".

- (13) Bestemmelsen i tvisteloven § 29-21 andre ledd bokstav b omfatter brudd på de alminnelige regler om rettens sammensetning og tilfeller hvor en dommer er inhabil. Det samme gjelder hvor en ekstraordinær lagdommer ikke var konstituert under ankeforhandlingen, jf. Rt. 2012 side 904. I foreliggende sak ble ankeforhandling med påfølgende domskonferanse holdt i den perioden hvor ekstraordinær lagdommer Bendiksby var konstituert.
- (14) Tvisteloven § 19-4 første og andre ledd om at en avgjørelse er bindende når alle rettens medlemmer har undertegnet den, forutsetter imidlertid at dommerne har domskompetansen i behold ved domsavsigelsen.
- (15) Et grensetilfelle er behandlet i Rt. 2012 side 1699. Her var ankeforhandlingen gjennomført innenfor konstitusjonsperioden for en ekstraordinær lagdommer, og han hadde også undertegnet dommen umiddelbart før konstitusjonsperioden løp ut. På grunn av sykdomsforfall undertegnet en meddommer og rettens leder først dommen noen dager senere. Her kom ankeutvalget til at så lenge den ekstraordinære dommeren undertegnet på et tidspunkt hvor vedkommende selv hadde domskompetansen i behold, kunne man ikke si at retten ikke var lovlig sammensatt.
- (16) I det foreliggende tilfellet ble dommen avsagt ved at dommerne undertegnet den 21. mai 2014, etter at konstitusjonsperioden for ekstraordinær lagdommer Bendiksby var utløpt. Lagmannsretten var da ikke lovlig sammensatt, og lagmannsrettens dom må bli å oppheve, jf. tvisteloven § 30-3 andre ledd bokstav c sammenholdt med § 29-21 andre ledd bokstav b.
- (17) Storsteinnes Kulturhus SA har nedlagt påstand om sakskostnader. Kravet tas til følge med 8 000 kroner. I tillegg kommer rettsgebyr med 10 320 kroner.
- (18) Dommen er enstemmig.

SLUTNING :

1. Lagmannsrettens dom oppheves.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler Balsfjord kommune til Storsteinnes Kulturhus SA 18 320 - attentusentrehundreogtjue - kroner innen 2 - to - uker fra forkynnelsen av denne dom.

Steinar Tjomsland
(sign.)

Liv Gjølstad
(sign.)

Magnus Matningsdal
(sign.)

Riktig utskrift: